

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger

FY 2023
KPMG Norge

28.06.2024

www.kpmg.no

Innhold

Det handler om mennesker	3
Aktsomhetsvurderinger	4
Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden	5
Nøkkelinformasjon om bedriftene som er omfattet av redegjørelsen.....	5
Informasjon om leverandørkjeden (e).....	7
Mål og fremdrift	8
Mål og fremdrift i rapporteringsåret.....	8
Erfaringer og endringer (overordnet).....	9
Mål for kommende rapporteringsår	10
Forankring av bærekraft i virksomheten	10
Styringsdokumenter for egen virksomhet og leverandører/forretningspartnere	10
Generelle styringsdokumenter.....	10
Styringsdokumenter for egen virksomhet.....	11
Styringsdokumenter for leverandører og forretningspartnere.....	12
Organisering og internkommunikasjon	12
Planer og ressurser	13
Partnerskap og samarbeid med leverandører og forretningspartnere	13
Risikokartlegging og -vurdering	14
Metodikk for risikobasert tilnærming	14
Kartlegging og prioritering	15
Risiko i egen virksomhet.....	15
Risiko i leverandørkjeden.....	17
Håndtering av prioritert påvirkning	21
Tiltak i egen virksomhet	21
Tiltak i leverandørkjeden	24
Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:.....	24
Overvåking av gjennomføring og resultater	25
Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert	26
Kommunisere internt.....	26
Kommunisere eksternt.....	26
Gjenoppretting der dette er påkrevd	27
Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis	28
Styrets signatur.....	28
KPMG Norge.....	28

Det handler om mennesker

Næringslivet har betydelig innvirkning på mennesker, samfunn, klima og miljø. KPMG Norge mener derfor at det er avgjørende å ta ansvar for å **fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold**. Det forventes at vi gjennomfører aktsomhetsvurderinger og følger FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. KPMG Norge vil gjøre aktsomhetsvurderinger i henhold til god praksis, samt årlig, eller ved vesentlige endringer, rapportere på arbeidet etter kravene angitt i åpenhetsloven.

Å drive forretningsvirksomhet handler om å lykkes med blant annet innovasjon, vekst, resultater, produktivitet og effektivitet. Men når man leder en kunnskapsbedrift som KPMG Norge, blir man daglig minnet om hva som faktisk er aller viktigst, nemlig menneskene i organisasjonen. Vi snakker mye om viktigheten av å ta i bruk ny teknologi og utnytte potensialet i for eksempel kunstig intelligens, men uansett hvor mye vi får til på den fronten, vil det alltid handle om å ha med seg de rette folkene. Det forplikter.

Man kan ikke kalle seg en organisasjon som setter menneskene først dersom man ikke holder øye med egen virksomhet, leverandørkjede og forretningspartnere. Åpenhetsloven stiller formelle krav til nettopp dette, og det er et arbeid og ansvar vi tar på stort alvor. I vårt finansielle år 2023 (01.10.2022 – 30.09.2023) har vi involvert interne fagekspertene for å videreutvikle arbeidet med aktsomhetsvurderinger. Vi har også påbegynt arbeidet mot CSRD-rapportering, og ser i denne forbindelse de tydelige sammenhengene mellom kravene i åpenhetsloven og kommende krav i CSRD.

KPMG Norge har ikke identifisert noen faktiske hendelser tilknyttet brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold for vårt finansielle år 2023. Men som vi også gjorde i fjorårets redegjørelse, anerkjenner vi at dette er et felt under utvikling. Vi vil fortsette å styrke vårt eget arbeid på feltet og vi vil fortsette med å aktivt dele relevant innsikt og råd til myndigheter, virksomheter og andre interessenter.

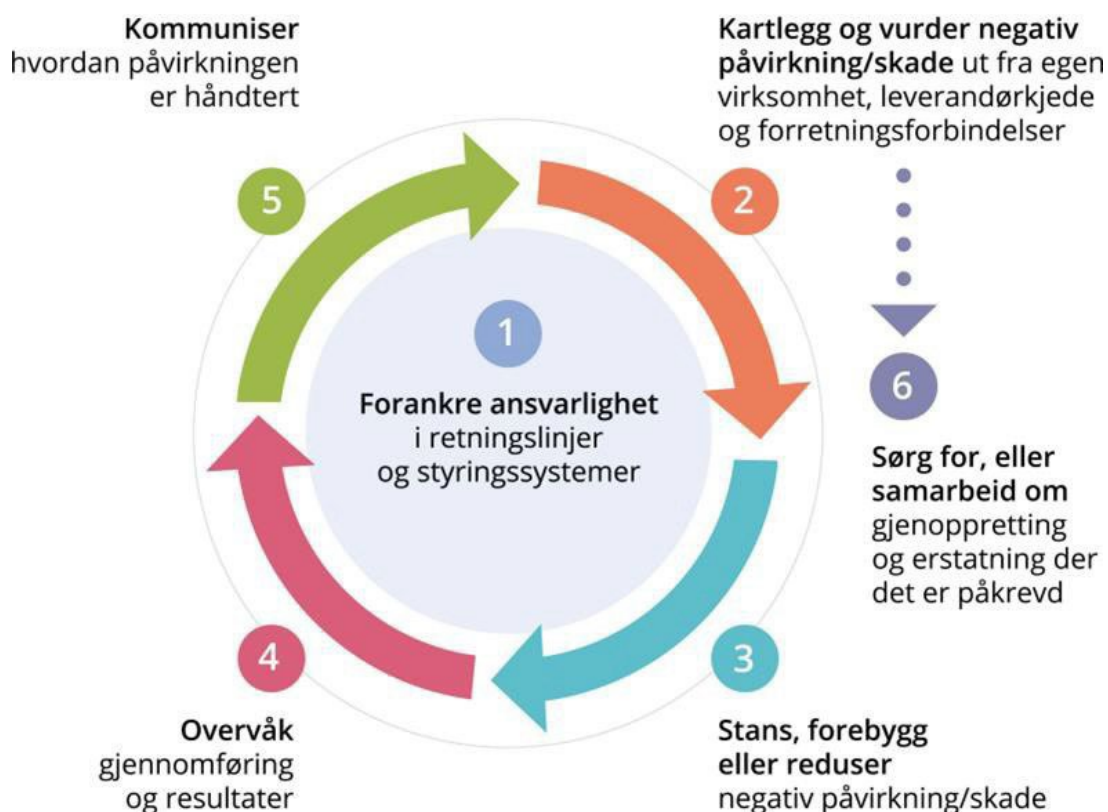
Aktsomhetsvurderinger

Åpenhetsloven påkrever at virksomheter utfører aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Loven påpeker også at aktsomhetsvurderingene skal utføres regelmessig og stå i forhold til virksomhetens størrelse, virksomhetens art, konteksten virksomheten finner sted innenfor, og alvorlighetsgraden av og sannsynligheten for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

For KPMG Norge innebærer det at vi skal utføre aktsomhetsvurderinger i henhold til beste praksis, ikke bare i vår redegjørelse, men også i vårt arbeid. Denne rapporten tar utgangspunkt i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs metodikk for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv, som er vist i modellen under.

Vi anser god praksis for aktsomhetsvurderinger å være transparente på våre faktiske eller potensielle negative innvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan vi håndtere dette på best mulig måte i samråd med våre interessenter.

OECDs modell for aktsomhetsvurderinger:

Kilde modell: [Innføring i OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger – Ansvarlig Næringsliv \(responsiblebusiness.no\)](#)

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriftene som er omfattet av redegjørelsen

Navn på bedriftene som har plikter etter åpenhetsloven

KPMG AS
KPMG Law Advokatfirma AS
KPMG Technology Solutions AS

Adresse hovedkontor

Sørkedalsveien 6, 0369 Oslo, Norge

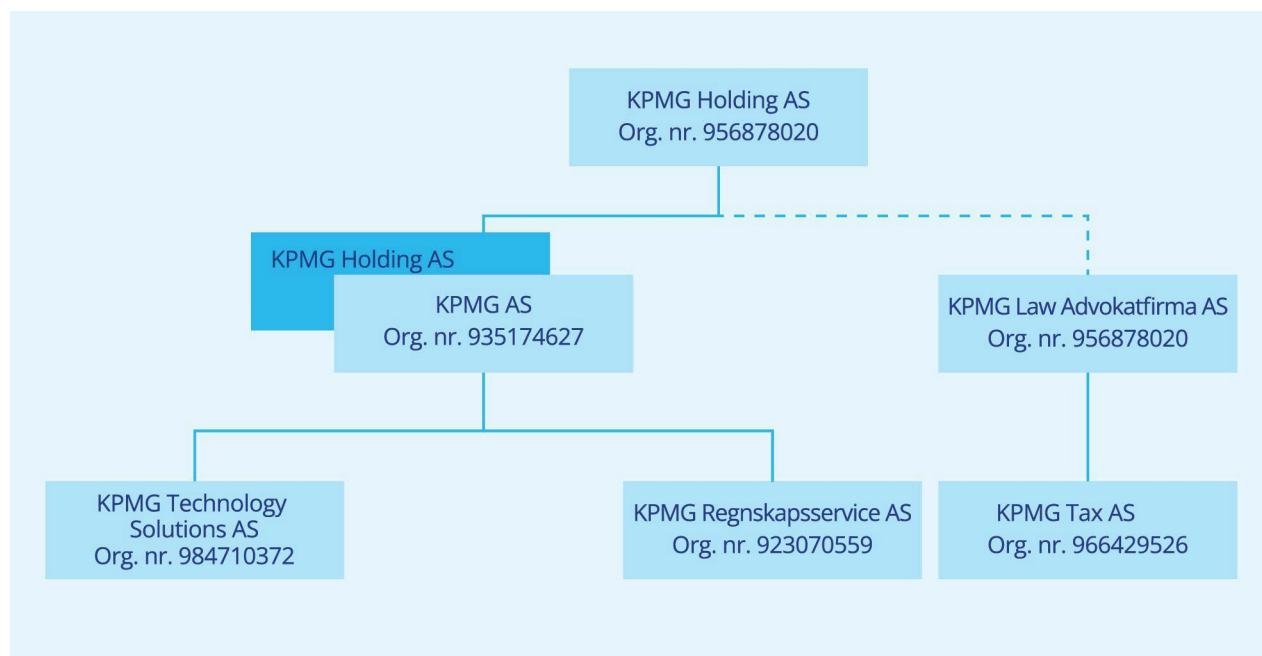
Viktigste forretningsområder, merkevarer, produkter og tjenester

Revisjons- og rådgivningstjenester, teknologiløsninger, sikkerhetsløsninger, advokattjenester, regnskapstjenester.

Beskrivelse av bedriftens struktur

KPMG Norge er en del av KPMG International, som er et internasjonalt nettverk med mer enn 270 000 ansatte i over 143 land. KPMG Norge har om lag 1850 ansatte fordelt på 23 kontorer over hele landet og leverer hovedsakelig tjenester i Norge. Virksomhet i form av tjenesteutøvelse til kunder skjer i KPMG AS (revisjon og rådgivning), KPMG Technology Solutions AS (videresalg av og salg av egne lisenser), KPMG Law Advokatfirma AS (advokattjenester), KPMG Regnskapsservice AS (autorisert regnskapsførerselskap) og KPMG Tax AS (autorisert regnskapsførerselskap).

KPMG Norge består av selskapene skissert i organisasjonskartet nedenfor. KPMG Holding AS eier 100 prosent av datterselskapet KPMG AS. KPMG Regnskapsservice AS og KPMG Technology AS er heleide datterselskaper av KPMG AS. Det frittstående selskapet KPMG Law Advokatfirma AS med datterselskapet KPMG Tax AS er samarbeidende selskaper.

Selskaper inkludert i redegjørelsen og innledende bemerkninger

KPMG AS, KPMG Law Advokatfirma AS og KPMG Technology Solutions omfattes av kravene i åpenhetsloven på individuelt grunnlag, jf. åpenhetsloven § 3 bokstav a nr. 1-3. KPMG Holding AS, KPMG Tax AS og KPMG Regnskapsservice AS er ikke omfattet av åpenhetsloven på individuelt grunnlag. KPMG Tax AS og KPMG Regnskapsservice AS må likevel inkluderes i aktsomhetsvurderingene og redegjørelsen til henholdsvis KPMG Law Advokatfirma AS og KPMG AS som følge av sammenslåingsregelen.

Selskapene skissert i organisasjonskartet samarbeider om fellesfunksjoner som økonomi, finans og innkjøp. Alle selskaper inkludert i organisasjonskartet er dekket gjennom aktsomhetsvurderingene og i redegjørelsen. Selskapene vil omtales under ett som «KPMG Norge». Dersom områder i redegjørelsen omhandler kun ett eller noen av selskapene, vil dette omtales særskilt.

Omsetning i rapporteringsåret (tall i NOK 1000)

3 277 342 NOK

Antall ansatte

Ca. 1 850 ansatte.

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering

I løpet av det siste regnskapsåret er Unibridge AS er solgt, og KPMG RAV AS har endret navn til KPMG Technology Solutions AS. Den eneste endringen dette medfører er at Unibridge AS er ekskludert fra arbeidet med aktsomhetsvurderinger og redegjørelsen etter åpenhetsloven.

Navn, tittel for og e-post kontaktperson for rapporten

Morten Galta
CFO KPMG AS
Tlf: +47 95 26 02 81
E-post: morten.galta@kpmg.no

Asgeir Lunåshaug
Head of Procurement KPMG AS
Tlf: +47 90 12 07 78
E-post: asgeir.lunashaug@kpmg.no

Informasjon om leverandørkjeden (e)

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede (r)

KPMG Norge har et opparbeidet seg et stabilt og godt nettverk av leverandører der mange av disse har vært faste leverandører over mange år. Majoriteten av førsteleddsleverandørene er lokalisert i Norge, og resterende leverandører i første ledd er lokalisert i Europa, blant annet i Nederland, England, Danmark og Tyskland. Strategien til KPMG Norge er å ha rammeavtaler med fokus på lange og faste relasjoner med leverandørene.

Antall leverandører/forretningspartnere som bedriften har hatt forretningsmessige relasjoner med i rapporteringsåret

Ca 1 800

Kommentar til antall leverandører

KPMG Norge jobber for å holde antall leverandører på et nivå som sikrer tilstrekkelig risikostyring av innkjøpene. Vi har fokus på lange og faste relasjoner med leverandørene våre. Vi har blant annet faste leverandører på renhold, IT utstyr, kontorrekvisita og lignende.

Grunnen til at antall leverandører er på et relativt høyt nivå er fordi det er flere leverandører hvor vi kun har mottatt en eller noen få fakturaer fra i løpet av regnskapsåret. Dette skyldes blant annet at når ulike avdelinger i selskapet gjennomfører sosiale aktiviteter sendes det regning til KPMG Norge i etterkant. Dette vil resultere i en ny leverandør i ERP systemet til KPMG Norge, men er ikke en leverandør som vi har faste relasjoner med.

Mål og fremdrift

KPMG Norge har satt langsiktige mål for arbeidet med bærekraft og aktsomhetsvurderinger. Våre mål for FY 2023 og fremdrift på arbeidet i rapporteringsåret er gjengitt her.

Mål og fremdrift i rapporteringsåret

Mål: Revidering av eksisterende retningslinjer og rammeverk for å identifisere muligheter for hvor vi kan styrke arbeidet med aktsomhetsvurderinger.

Status: KPMG Norge har i rapporteringsåret startet arbeidet med å revidere prosesser tilknyttet aktsomhetsvurderinger. Dette inkluderer gjennomgang av styringsdokumenter og startet en prosess for å innarbeide hensiktsmessige rutiner for oppfølging av leverandører. Dette vil være et kontinuerlig og pågående arbeid gjennom FY 2024.

Mål: Revidering av styringsdokumenter, inkludert innkjøpspolicy.

Status: KPMG Norge har gjennomgått styringsdokumenter, inkludert innkjøpspolicy, for å identifisere gap mot krav og beste praksis. Relevante styringsdokumenter vil oppdateres innen utgangen av FY 2024.

Mål: Oppgradere løsningen på innkjøp for å få bedre systemstøtte for kontraktsoppfølging.

Status: Kontraktsportalen i ServiceNow er oppgradert. I denne forbindelse har alle de norske leverandøravtalene blitt samlet i et og samme arkiv. I denne prosessen ble samtidig arbeidet med å øke datakvaliteten på eksisterende avtaler, eksempelvis har alle avtaler blitt kategorisert og alle opplistninger uten vedlegg eller korrekt innhold slettet.

Mål: Sikre at leverandører med høyest risiko har oppdaterte kontrakter og signert Supplier Code of Conduct.

Status: Det er kontinuerlig arbeid med å få våre leverandører til å signere Supplier Code of Conduct. Signering av Supplier Code of Conduct gjøres ved nysigninger eller reforhandlinger. Kriterier for klassifisering av risiko skal revideres.

Mål: Utvide spørreundersøkelsen til leverandører som har grunnleggende høy eller medium risiko basert på vår kartlegging.

Status: KPMG Norge har i rapporteringsåret hatt fokus på forbedringer i risikokartleggingen og etablere prosesser og strukturer for aktsomhetsvurderinger. Det er i rapporteringsåret ikke sendt ut noen ytterligere spørreundersøkelser. Behov og omfang av utsendelse av spørreundersøkelser avgjøres av videre kartlegging. Vi vil følge opp leverandører i risikokategorier som en del av vårt kontinuerlige arbeid med aktsomhetsvurderinger. Arbeidet med oppfølging av leverandører vil trappes opp i FY2024. Det vises til kapittel 3 for nærmere informasjon om videre arbeid med aktsomhetsvurderinger.

Erfaringer og endringer (overordnet)

Gjennom arbeidet med åpenhetsloven innser vi behovet for mer strukturerte prosesser og rutiner for aktsomhetsvurderinger. Interne fageksperter er involvert for å bistå KPMG Norge. De har bistått med årlig gjennomgang av styringsdokumenter og risikovurdering for å etablere tiltak for å veien videre. Som et resultat av dette arbeidet lages det en konkret plan for hvordan vi skal arbeide videre med aktsomhetsvurderinger og hvordan vi på en hensiktsmessig måte skal inkludere dette i vårt daglige arbeid.

Mål for kommende rapporteringsår

KPMG Norge har satt langsiktige mål for arbeidet med bærekraft og aktsomhetsvurderinger. Våre mål og fremdrift for kommende rapporteringsår er gjengitt her. Disse vil også henge sammen med status på arbeidet i inneværende rapporteringsår.

Mål: Oppdatere styringsdokumenter i tråd med gjeldende krav og beste praksis basert på avdekkede behov for oppdateringer. Styringsdokumenter som skal oppdateres inkluderer blant annet Supplier Code of Conduct, innkjøpsveileder, retningslinjer for risikobasert tilnærming til leverandørhåndtering og prosessbeskrivelse for arbeid med aktsomhetsvurderinger.

Mål: Etablere klare kriterier for klassifisering av risiko og tiltak for leverandør oppfølging innen utgangen av FY2024.

Mål: Fortsette arbeidet med risikokartleggingen av leverandører og forretningspartnere for å oppnå bedre innsikt i hele leverandørkjeden og identifisere hvor i leverandørkjeden det foreligger forhøyet risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. På nåværende tidspunkt mangler vi informasjon fra leverandører i første ledd og inngående innsikt forbi første ledd, og dette vil prioriteres fremover. Vi vil etablere konkrete tiltak knyttet til leverandørene med forhøyet risiko.

Mål: Vi har påbegynt arbeidet med å integrere risikovurdering av leverandører og forretningspartnere i eksisterende ERP-system for å sikre kontinuerlig og systematisk oppfølging av leverandører. Dette inkluderer tagging av leverandører til relevant leverandørkategori, samt undersøke muligheter for tagging av risikoer tilknyttet de enkelte leverandørene, produktene og tjenestene. Ved eventuelle begrensninger i dagens ERP-system vil vi kartlegge og beslutte etablering av nytt system for risikohåndtering.

Forankring av bærekraft i virksomheten

KPMG Norge har strategier og planer på plass knyttet til bærekraftig forretningspraksis, samt relevante policier og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Vi har plassert ansvar internt for aktsomhetsvurderinger, og arbeider kontinuerlig med å integrere aktsomhetsvurderinger i den daglige driften.

I de følgende underkapitlene fremkommer de retningslinjer og policier som allerede er implementert internt, samt informasjon rundt planer, strategier og organisering.

Styringsdokumenter for egen virksomhet og leverandører/forretningspartnere

Etikk og integritet står sentralt i alt vi gjør og alle ansatte er forpliktet å følge våre gjeldende retningslinjer og policier. Arbeidet med rammen av policier og tiltak er viktig for å sikre grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold internt i KPMG Norge. Vi jobber kontinuerlig med våre prosesser og styringssystemet for å sikre at vi imøtekommer behovet hos de ansatte og etterlever gjeldende lover og regler.

KPMG Norge gjennomfører årlig en gjennomgang av styringsdokumenter, og foretar oppdateringer når nødvendig. Oppdateringer i styringsdokumenter kan være nødvendig som følge av endringer i beste praksis eller innføring av nye lover, retningslinjer eller anbefalinger. Vi har gjennom vår årlige gjennomgang av styringsdokumenter identifisert behov for oppdateringer i flere dokumenter. Oppdateringer vil gjøres i løpet av det kommende regnskapsåret.

Generelle styringsdokumenter

Våre generelle styringsdokumenter som går på tvers av både egen virksomhet, leverandører og forretningspartnere:

- Prosessbeskrivelse for arbeid med aktsomhetsvurderinger (intern policy)
- [Varslingskanaler](#)

Prosessbeskrivelse for arbeid med aktsomhetsvurderinger

KPMG Norge har en intern prosessbeskrivelse for arbeid med aktsomhetsvurderinger. Denne har til hensikt å gi en oversikt over trinnene i aktsomhetsvurderingen, hva dette betyr i KPMG Norge og hvordan det er integrert i våre policier, systemer og rutiner. Arbeidet med å ansvarliggjøre og integrere arbeidet er igangsatt og vil fortsette i kommende periode.

Varslingskanaler

Alle ansatte får opplæring i varslingsrutiner og det gis anledning til å varsle om brudd på lovregler, brudd på interne regler og brudd på etiske retningslinjer. Rutiner for varsling og informasjon om de ulike varslingskanalene ligger tilgjengelig for alle ansatte via forsiden på KPMGs intranett. Varsling kan skje enten internt eller via en hotline som er driftet av en ekstern leverandør. Gjennom denne hotlinen, Clearview Connects, kan også kunder og tredjeparter varsle konfidensielt. Rapporter om varsling blir vurdert av KPMGs ombud. Varslingsrutinene følges opp av Head of Ethics and Independene, Risk Management Partner, Head of People & Culture og General Counsel.

Styringsdokumenter for egen virksomhet

Vi har følgende styringsdokumenter for egen virksomhet:

- Global Code of Conduct
- Global Business and Human Rights Statement
- Global Anti-Bribery and Corruption
- Policy for mangfold, inkludering og likeverd
- HMS policy (intern policy)
- Lønnspolicy (intern policy)
- Nasjonal kriseplan (intern policy)

Global Code of Conduct

Global Code of Conduct definerer standarder for den etiske atferden til alle ansatte i KPMGs nettverk av selskaper over hele verden; Hva det betyr å jobbe i KPMG, samt vårt individuelle og felles ansvar. Dette innebærer en forpliktelse til verdiene Integrity, Excellence, Courage, Together og For Better, og en forpliktelse itl at disse verdiene alltid skal påvirke våre handlinger.

Global Business and Human Rights Statements

KPMG Global har publisert en redegjørelse, Global Business and Human Rights Statement, i tråd med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter. Dette er en forpliktelse til å respektere menneskerettigheter og bygger på vår langsiktige støtte til UN Global Compact.

Global Anti-Bribery and Corruption

KPMG Global har en omfattende program for anti-hvitvasking og korrupsjon som er utviklet for å sikre at vi opprettholder den høyeste standarder for profesjonell integritet.

Policy for mangfold, inkludering og likeverd

Policy for mangfold, inkludering og likeverd er et viktig element i vår tilnærming til å jobbe aktivt, meningsfylt og systematisk mot alle former for diskriminering og trakassering, og bygge kultur hvor den ansatte blir behandlet rettferdig og den enkelte ansatte blir verdsatt.

HMS policy

I KPMG Norge arbeider vi systematisk med spørsmål knyttet til helse, miljø og sikkerhet (HMS), og vår målsetning er å sikre et godt fysisk arbeidsmiljø og gode psykososiale forhold. KPMG Norge jobber kontinuerlig med å videreutvikle vårt systematiske HMS-arbeid. I denne sammenheng er People & Culture sitt tette samarbeid med AMU og verneombud viktig.

Lønnspolicy

KPMG Norge har et lønssystem som er basert på ønsket om å rekruttere, utvikle og beholde dyktige medarbeidere som identifiserer seg med selskapets verdier og atferd og bidrar til selskapets lønnsomhet. Utgangspunktet for våre belønningsmodeller er at vi gjennomfører individuell fastsettelse av belønning i alle forretningsområder, i alle roller og på alle stillings-nivåer. Vi jobber strukturert med kalibrering av lønn i forbindelse med nyansettelser og det årlige lønnsoppgjøret. KPMG Norge legger til rette for at det skal være en sammenheng mellom oppnådde dokumenterbare resultater, prestasjoner, etterlevelse av verdier og den belønningen den enkelte oppnår. KPMGs lønnsmodeller og betingelser er gjenstand for løpende markeds-tilpasning og belønningsnivået tilpasses det lokale markedet der KPMG Norge har kontorer.

Likestillingsredegjørelse FY 2023

Ytterligere informasjon om arbeid med mangfold, likestilling og mot diskriminering fremkommer i [Likestillingsredegjørelsen til KPMG AS](#) og [Likestillingsredegjørelsen til KPMG Law Advokatfirma AS](#).

Nasjonal kriseplan

Vi har en nasjonal kriseplan som gjelder for alle enheter i KPMG Norge og er utarbeidet for å kunne håndtere alvorlige uønskede hendelser og kriser hvor KPMG Norge er involvert. Kriseplanen gir en praktisk veiledning til hva som skal gjøres av hvem og i hvilken rekkefølge. Videre gir planen klare retningslinjer for hvordan vi skal kommunisere både internt og eksternt, og hvem som skal stå for kommunikasjonen. Kriseplanen er en del av vårt internkontrollsystem. I vår gjennomgang av styringsdokumenter har vi avdekket behov for å foreta oppdateringer i vår nasjonale kriseplan for å inkludere klare retningslinjer tilknyttet gjenoppretting ved brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Styringsdokumenter for leverandører og forretningspartnere

Våre styringsdokumenter for leverandører og forretningspartnere:

- [Supplier Code of Conduct](#)
- Innkjøpsveileder (intern policy)

Supplier Code of Conduct

Gjennom vår Supplier Code of Conduct kommuniserer vi tydelig vår forventning om at leverandører følger kravene i åpenhetsloven, OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv og ILOs kjernekonvensjoner for anstendige arbeidsforhold. Vår årlige gjennomgang, og endringer eksternt, har avdekket behov for oppdatering av vår Supplier Code of Conduct.

Innkjøpsveileder

Innkjøpsveilederen beskriver beslutningsnivåer, ansvar, forutsetninger og fullmakter for alle innkjøp som skal gjøres i KPMG Norge. Formålet med dokumentet er å tydeliggjøre våre interne retningslinjer for innkjøp, herunder også hvem som kan gjøre hvilke typer innkjøp og hvilke beløpsgrenser som er satt på de ulike fullmaktsnivåene. Vår årlige gjennomgang har avdekket behov for oppdatering av veilederen.

Organisering og internkommunikasjon

Det øverste ansvaret for åpenhetsloven ligger hos styret. Det er CFO og innkjøpsleder som har det daglige ansvaret for å følge opp arbeidet med åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger. Andre avdelinger og relevante personer i KPMG Norge involveres ved behov.

KPMG Norge har i rapporteringsåret gjennomgått organiseringen av arbeidet med aktsomhetsvurderinger. Gjennomgangen har avdekket behov for endringer både i organisering, kommunikasjon og kompetanse. Dette adresseres i kommende periode.

Planer og ressurser

Vår [Impact Plan 2024](#) synliggjør hvordan vi, som globalt selskap, skal jobbe med bærekraft i tiden fremover. Den tar utgangspunkt i verdiene våre og redegjør for våre bærekraftsforpliktelser innenfor fire områder; Governance, People, Planet og Prosperity. Vår Impact Plan viser hvordan vi, som en global organisasjon, bidrar positivt til samfunnet, sosialt og miljømessig.

I KPMG Norge er vi i gang med gjennomføringen av en dobbel vesentlighetsanalyse i tråd med kravene i EU-direktivet for bærekraftsrapportering (CSRD). I dette arbeidet kartlegger vi positive og negative påvirkninger på mennesker, miljø og samfunn gjennom våre aktiviteter og forretningspartnere. Vi kartlegger også finansielle risiko og muligheter for KPMG Norge gjennom ulike bærekraftsrelaterte temaer. Arbeidet med dobbel vesentlighetsanalysen er tett relatert til arbeidet med åpenhetsloven da aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter er sentrale begge steder.

Relatert til arbeidet med aktsomhetsvurderinger har vi også i rapporteringsåret valgt å investere i økt ressursbruk for å sikre at vi etterlever de krav som er satt i åpenhetsloven, og for å fremme grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og blant våre leverandører og samarbeidspartnere.

Partnerskap og samarbeid med leverandører og forretningspartnere

KPMG Norge har bærekraft og ansvarlighet som et eksplisitt krav i alle våre RFP-prosesser. Vi har videre jobbet tett med våre leverandører for signering av Supplier Code of Conduct. 75% av våre leverandører har signert Supplier Code of Conduct. Dette utgjør alle store leverandører og majoriteten av vårt totale innkjøp. Som en del av den kontinuerlige utvikling av vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger, vil vi fortsette å utvikle våre tiltak for å stanse, forebygge eller redusere eventuell negativ påvirkning. Inneværende periode har avdekket behov for å styrke vår tilnærming til risiko og leverandørhåndtering, slik at denne er i tråd med beste praksis og slik at tiltakene gir best mulig effekt. Vår innkjøpsveileder, som vil styre vår innkjøpspraksis og leverandørhåndtering, vurderes blant annet oppdatert som det beskrives i kapittel 3. Det vurderes også i større grad å se vår innkjøpspraksis i sammenheng med vår risikobaserte tilnærming, som er beskrevet i kapittel 2.

Indikator

På nåværende tidspunkt har følgende andel av KPMG Norges leverandører akseptert Supplier Code of Conduct:

75% Akseptert

25% Ikke svart

0% Formidlet egen

Risikokartlegging og -vurdering

Kartlegging handler om å identifisere risiko for skade på mennesker, samfunn og miljø. Vårt arbeid bygger på prinsippet om riskobasert tilnærming, hvor man danner et overordnet risikobilde og prioriterer de mest vesentlige områdene for grundigere kartlegging og håndtering. For å avgjøre riktig respons og tiltak, vil vi vurdere omfanget av vår negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak og vurdering av tiltakene, for å håndtere utfordringene på en god måte. Blant våre interessenter for arbeidet med aktsomhetsvurderinger har vi i inneværende år involvert:

- Internt ansvarlig for innkjøp, HMS, økonomi, interne fageksperter på aktsomhetsvurderinger og ansvarlige for styringsdokumenter og -prosesser.
- Leverandørkontakter i førsteledd

I det videre arbeidet med aktsomhetsvurderinger vil vi kontinuerlig vurdere relevante interessenter for å sikre at vi har avdekket eventuell negativ påvirkning, og iverksatt relevante tiltak. I dette vil vi også vurdere behovet for involvering av potensielt berørte parter forbi førsteleddsleverandører, som eksempelvis fagforeningsrepresentanter eller ansatte hos våre leverandører og underleverandører.

Metodikk for riskobasert tilnærming

Åpenhetsloven skiller mellom leverandører og forretningspartnere. Hovedforskjellen er at ved leverandører menes det kjeden av leverandører og underleverandører, mens for forretningspartnere mener man enhver som leverer varer og tjenester direkte til virksomheten, men som ikke er en del av leverandørkjeden. I risikovurderingen vår har vi valgt å se leverandører og forretningspartnere under ett, der vi hensyntar hele kjeden uavhengig av om det er en leverandør eller forretningspartner. Dette begrunnes i at ved implementering av CSRD gjøres det ikke forskjell på leverandører og forretningspartnere, og det anses hensiktsmessig å samkjøre arbeidet på åpenhetsloven og CSRD. I det følgende vil leverandører og forretningspartnere omtales under ett som «leverandører».

I FY 2023 har vi anvendt kategoriseringen fra FY 2022 som er utgangspunkt for risikokartleggingen. Vi har inndelt leverandørene i flere kategorier i den overordnede risikokartleggingen for å synliggjøre potensielle risikoer på et mer disaggregert nivå. I risikovurderingen har vi blant annet anvendt følgende kilder: [Høyrisikoanskaffelser fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring](#), [ITUC GRI - Home \(globalrightsindex.org\)](#), [Corruption Perceptions Index](#), [Sosial dumping og a-krim - Arbeidslivet.no](#) og [Klima- og miljørisikolisten - Anskaffelser.no](#).

Ved bruk av overnevnte kilder har vi kategorisert leverandørene i henholdsvis lav, medium og høy risiko. Aktuell oppfølging av klassifisert risiko og aktuelle interessenter er:

- Lav risiko: Administrer, overvåk og forbedre
 - i «normal» dialog med leverandøren
- Middels risiko: Iverksette tiltak for å redusere og eliminere risiko, inklusive videre overvåking
 - i direkte dialog (møte) eller i form av skjematisk innledende dybdekartlegging (SAQ - Self Assessment Questionnaire)
- Høy risiko: Iverksette høyt prioriterte tiltak for å stoppe aktivitet (kjøp fra leverandør), redusere og eliminere risiko, inklusive interessentinvolvering.

I tillegg vurderes vår påvirkningsmulighet. Vår påvirkningsmulighet endrer ikke direkte vårt ansvar, men danner en del av grunnlaget for hvilke risikoreduserende tiltak som er aktuelle.

Gjennom vår risikokartlegging har vi identifisert manglende innsikt i leverandørkjeden forbi første ledd. I arbeidet for FY 2023 har vi følgelig basert risikokartleggingen på potensiell risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold ved bruk av eksterne kilder, men grunnet manglende innsikt har vi per nå ingen informasjon om faktisk tilstand i leverandørkjeden. Vi implementerer konkrete tiltak for arbeidet på dette området fremover, se kapittel 3.

Kartlegging og prioritering

I det følgende har vi fremhevet vesentlige risikoer for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som eksisterer i egen virksomhet og i leverandørkjeden. I kapittel 3 vil vi omtale tiltak for å mitigere og redusere risikoene vi omtaler her.

Risiko i egen virksomhet

Risiko i egen virksomhet kartlegges og identifiseres gjennom medarbeiderundersøkelser, medarbeidersamtaler, pulsundersøker og diverse HR analyser. Basert på våre undersøkelser anser vi at det foreligger fire områder der risiko for negativ påvirkning er størst:

1. Overtidsarbeid
2. Helse
3. Likestilling og diskriminering
4. Korrupsjon

Overtidsarbeid

I bransjen vi arbeider i er det perioder med sesongbaserte variasjoner med høy arbeidsintensitet og korte tidsfrister for våre ansatte. Dette medfører perioder med overtidsarbeid. Vi setter våre ansatte først, noe som betyr at det skal være mulig å bygge en karriere i KPMG Norge, samtidig som man har en god balanse mellom jobb og fritid (work-life-balance) og tilrettelegging i ulike livsfaser.

Helse

Høyt arbeidspress og korte tidsfrister kan påvirke ansattes fysiske og psykiske helse. KPMG Norges' yrkesrelaterte helseisiko er primært knyttet til psykososiale forhold som samspill og stresshåndtering, samt ulike belastningsskader som muskel- og skjelettplager. Vi er kjent med at arbeidsrelatert stress forekommer i KPMG Norge, og vi jobber systematisk for å sikre et godt fysisk arbeidsmiljø og gode psykososiale forhold.

Likestilling og diskriminering

Gjennom analysearbeidet vårt i forbindelse med aktivitets- og redegjørelsesplikten er det identifisert noen risikoer for diskriminering og hindre for likestilling. Det er kun KPMG AS og KPMG Law Advokatfirma AS i KPMG Norge som er omfattet av aktivitets- og redegjørelsesplikten, og fremhevede risikoer er basert på kartleggingsarbeidet gjennomført i disse to selskapene.

Det er noe ulik kjønnsbalanse på stillingsnivåene, spesielt på director- og partnernivå både i KPMG AS og KPMG Law Advokatfirma AS. Dette indikerer potensiell risiko for diskriminering og/eller hindre for likestilling i vår forfremmelses- og utviklingspolitikk. Lønnskartleggingen viser at grunnlønnsnivåene for senior associates, managere og senior managere er relativt like for menn og kvinner i KPMG AS, men noe i favør menn. Vi ser også at menn jobber flere overtidstimer enn kvinner, noe som igjen fører til høyere gjennomsnittlig utbetalt overtid for mannlige medarbeidere på

associate og senior associate nivå. Kvinner får i gjennomsnitt lavere bonus enn menn på manager, senior manager og director nivå. I KPMG Law Advokatfirma AS viser lønnskartleggingen at grunnlønnsnivåene for associate-, senior associate- og director-nivå er i favør kvinner. Kvinner får i snitt lavere bonus enn menn, dette på senior manager- og director-nivå.

Foreldrepermisjonsanalyse i begge selskaper viser blant annet at det er en risiko for at ansatte slutter etter endt foreldrepermisjon. Dette indikerer at det er behov for styrket innsats på arbeidet med å inkludere ansatte underveis i, og etter endt, permisjon, med mål om at de vil fortsette å jobbe i KPMG Norge. Det er også en risiko knyttet til at arbeidsspråket hovedsakelig er norsk i begge selskaper, da dette kan virke ekskluderende for ansatte og fremmedspråklige kandidater som ønsker seg til KPMG.

Vi har også gjennom vårt arbeid med medarbeiderundersøkelsen, pulsundersøkelsene og andre gjennomførte analyser identifisert risiko knyttet til hvordan våre medarbeidere opplever at våre ledere jobber med å fremme mangfold og inkludering på arbeidsplassen. Her er det viktig å skape en felles forståelse for hva som er inkluderende lederskap.

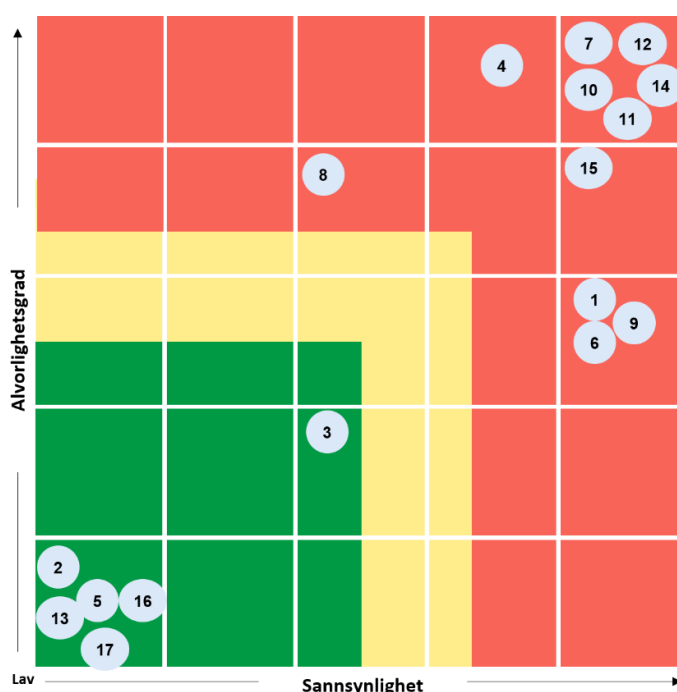
Korrupsjon

Som i alle store selskaper som håndterer avtaler av stor verdi, eksisterer det risiko for korrupsjon og bestikkelser, også i KPMG Norge. Korrupsjon og bestikkelser vil reflektere negativt på den aktuelle ansatte, men kan også reflektere negativt på andre ansatte i samme team eller avdeling, samt selskapet som helhet. Ansatte som ikke har vært med å utøve den illegale handlingen kan likevel oppleve å miste fremtidige karrieremuligheter eller andre karrieremessige konsekvenser da det er risiko for å bli assosiert med hendelsen.

Risiko i leverandørkjeden

Matrisen viser resultatet av vår overordnede risikovurdering av våre leverandørkategorier. Vi har ikke avdekket noen faktiske brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeden. Vi har anvendt eksterne kilder for å identifisere risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Flere leverandørkategorier er vurdert å ha medium eller høy iboende risiko. I det følgende redegjøres det for hvilke risikoer som eksisterer i de kategoriene som har fått risikovurdering medium eller høy. Dette danner grunnlaget for vår risikobaserte tilnærming til prioritert oppfølging av enkeltleverandører. Gjennom vår risikovurdering har vi også avdekket behov for bedre informasjon om enkeltleverandørers arbeid med aktsomhetsvurderinger.

Leverandørkategorier	
1	Transporttjenester
2	Markedsføringstjenester
3	Rådgivning-, revisjon- og advokattjenester
4	IT tjenester
5	Diverse finansielle tjenester
6	Helsetjenester
7	Mat og drikke (inkludert overtidmat, restaurant og kantine)
8	Events og underholdning
9	Renhold
10	Kontorrekvisita
11	Profilartikler
12	Møbler
13	Husleie
14	Reise (inkludert hotell, fly og taxi)
15	IKT produkter
16	Sponsoring
17	Diverse

Transporttjenester

I KPMG Norge vil transporttjenester relatere seg til levering av kantinemat, overtidsmat og busstransport i forbindelse med jobbarrangementer. Transportbransjen har risikoer tilknyttet både betaling under minstelønn, overtid, og helse og sikkerhet.

Rådgivning-, revisjon- og advokattjenester

Hos våre leverandører av disse tjenestene vil risikoene i stor grad være det samme som i vår egen virksomhet, se eget kapittel.

IT tjenester

KPMG bruker outsourcingsentre (global delivery centres) i blant annet Ungarn og India. Outsourcingsentrene ligger i land som har en iboende høy risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Risikoen relaterer seg typisk til høy turnover, lave lønninger og dårlige arbeidsforhold. KPMG gjennomfører internrevisjon hvert tredje år, noe som reduserer risikoen noe. Det er ikke avdekket noen brudd i denne sammenheng. Outsourcingsentrene vil følges opp i det videre arbeidet.

Mat og drikke (inkludert restauranter, overtidsmat og kantine)

KPMG Norge har leverandører innenfor mat og drikke, da spesifikt tilknyttet restauranter, overtidsmat og kantine. De mest alvorlige risikoene tilknyttet denne kategorien er bruk av barnearbeid og tvangsarbeid, slavelignende arbeidsforhold, svært lave lønninger, urimelig lange arbeidsdager, farlig bruk av plantevernmidler og andre helse- og sikkerhetsproblemer, samt begrensninger av arbeidernes rett til å organisere seg i fagforeninger. I restaurantbransjen kan det videre være risiko for menneskehandel, særlig innenfor restauranter som selger typisk fast food som pizza og kebab.

Det er videre risiko for at arbeidstakere utsettes for trakassering og vold fra kunder og kolleger. Tungt fysisk arbeid er også en del av hverdagen til mange, stående arbeid er utbredt og det eksisterer en betydelig andel arbeidslivskriminalitet.

Helsetjenester

KPMG Norge har helseforsikring for sine ansatte. Ansatte i helse- og sosialsektoren er særlig utsatt for arbeidsmiljøutfordringer knyttet til organisatoriske, psykososiale, ergonomiske, kjemiske og biologiske arbeidsbetingelser. Typiske risikoer er vold, trusler og lange arbeidsdager.

Event og underholdning

KPMG Norge anvender leverandører av event og underholdning i forbindelse med kursing av ansatte og større sosiale arrangementer som julebord og sommerfest. Majoriteten av kostnaden her er relatert til kursing. Typiske risikoer for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold relaterer seg til betaling under minstelønn. Selskapene som KPMG Norge benytter seg av i dette segmentet er imidlertid norske selskaper med norske arbeidstakere, noe som reduserer risikoen noe i denne kategorien.

Renhold

Det er risiko tilknyttet renholdsbransjen. Her er det utbredt bruk av utenlandsk arbeidskraft, og det er en risiko for at disse arbeidstakerne kan bli utnyttet. Flere arbeidstakere i denne kategorien har manglende norskkunnskaper, lite kjennskap til norske lover og regler, egne rettigheter og/eller har en svak tilknytning til arbeidsmarkedet. Risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår relaterer seg blant annet til sosial dumping, arbeidstid og helse, miljø og sikkerhet. KPMG Norge har valgt å anvende en og samme leverandør for renhold av lokalene på alle kontorene i landet. Dette er et bevisst valg for å oppnå bedre kontroll og redusere risikoen for negative konsekvenser.

Kontorrekvisita

Vi gjør innkjøp av kontorrekvisita til våre kontoer, som kan inkludere stiftemaskiner, papirprodukter, pinner, tusjer og lignende. Typiske risikoer for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold relaterer seg til helse og sikkerhet, lav lønn, eksponering for giftige og etsende materialer, mangel på fagforeningsrettigheter, tvangsarbeid, urimelig overtid, utnytting av fremmedarbeidere og barnearbeid. Vi anvender kun én leverandør for innkjøp av kontorrekvisita, noe som også her er et bevisst valg for å bygge gode og langvarige relasjoner og redusere risiko for negative konsekvenser.

Profilartikler

KPMG Norge har egne profilartikler som klær, handlenett, capser, refleksvester og drikkeflasker. Vi anvender en fast leverandør for slike innkjøp. Tekstilindustrien har høy grad av konkurranse og prispress, noe som kan resultere i at selskaper og underleverandører velge rask og billig produksjon. Typiske høyrisikoland er Kina, Indonesia, India, Pakistan og Bangladesh. Risikoer for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold relaterer seg til barnarbeid, inntektsnivåer under «levelønn», begrenset organisasjonsfrihet, manglende sikkerhet på arbeidsplassen som kan føre til alvorlige skader og dødsfall. Leverandørkjeden i tekstilindustrien er lang og kompleks, produksjonen er arbeidsintensiv fra utvinning av råvarer til fremstilling, produksjon og detaljhandel.

Møbler

KPMG Norge gjør innkjøp av møbler til kontorlokalene rundt i Norge, inkludert kontorstoler, kontorpulter, møtebord, skap og hyller. Risikobildet vil i stor grad avhenge av hvor komponenter og råvarer er produsert. Komponenter produsert i Kina og andre asiatiske land har typisk økt risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i form av barnarbeid, tvangsarbeid og dårlige arbeidsforhold. Produksjon i Sør- og Øst-Europa vil typiske risikoer være fiendtlighet mot fagforeningsaktiviteter, lav lønn, ubetalt overtid og usikker sysselsetting. KPMG Norge har en fast leverandør for levering av møbler til alle kontorlokalene, og ved valg av leverandør ble miljø tydelig vektlagt. Leverandøren har konkrete miljømål og ISO-sertifiseringer.

Reisevirksomhet

Reisevirksomhet foregår i forbindelse med kundemøter, kurs, strategisamlinger og sosiale sammenkomster. I reiselivsbransjen er det risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold knyttet til betaling under minstelønn, menneskehandel, trakassering og vold fra kunder, tungt fysisk arbeid og arbeidslivskriminalitet. KPMG Norge har en fast avtale med leverandør som leverer plattform for bestilling av forretningsreiser. Hovedkostnaden tilknyttet reisevirksomhet er relatert til flyreiser. Ansatte i KPMG Norge flyr hovedsakelig med skandinaviske flyselskap, noe som reduserer risikoen for negative konsekvenser da de er underlagt strengere lover og retningslinjer tilknyttet arbeidsvilkår sammenlignet med en rekke andre land.

IKT-produkter

Innkjøp av IKT produkter relaterer seg til datamaskiner, AV-utstyr og mobiltelefoner. Det er kjent at det er problemer på fabrikker relatert til arbeidstakerrettigheter, spesielt relatert til lave lønninger, tvungen overtid, mindreårig arbeidskraft, helse og sikkerhet, og manglende respekt for fagforeningsrettigheter. Også relatert til IKT-produkter har KPMG Norge faste rammeavtaler med et utvalg leverandører.

Potensielle risikoer for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeden til KPMG Norge

- Betaling under minstelønn/levelønn
- Overtid
- Helse, miljø og sikkerhet
- Likestilling og diskriminering
- Korrupsjon
- Barnearbeid
- Tvangsarbeid
- Slavelignende forhold
- Urimelig lange arbeidsdager
- Farlig bruk av plantevernmidler
- Mangel på organisasjonsfrihet
- Trakassering og vold
- Tungt fysisk arbeid
- Arbeidslivskriminalitet
- Sosial dumping
- Eksposering for giftige og etsende materialer
- Menneskehandel
- Manglende fagforeningsrettigheter

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere negative påvirkninger fra kartleggingen på en god måte. Vi prioriterer de mest vesentlige negative påvirkningene på mennesker, samfunn og miljø først. I det følgende fremkommer en oversikt over gjennomførte og planlagte tiltak i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Tiltak i egen virksomhet

Risiko/Tiltak	
Beskrivelse av prioritert risiko	Arbeidstid
Tiltak gjennomført i rapporteringsåret:	<p>KPMG Norge har følgende tiltak for å følge opp arbeidstiden hos de ansatte:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ KPMG Norge har systemer og rutiner for timeføring. Den enkelte ansatte og den ansattes PM (performance manager) har da løpende oversikt over antall arbeidstimer.▪ KPMG Norge har et system for oppfølging av overtid per uke, per fjortende dag og per 52 uker. Ansatte som nærmer seg brudd på lovens grenser for overtid følges opp av PM, og får bistand til disponering av tid og prioritering av oppgaver.▪ Ansatte har syv timers arbeidsdager i perioder med lavere aktivitet. For noen avdelinger gjelder sommertid i perioden juni-juli, mens andre avdelinger har sommertid i perioden juni-august. Avdelinger med kortere sommertid kompenseres for dette i jul- og påskeferie.
Videre arbeid:	<p>KPMG Norge har høyt fokus på antall arbeidstimer for den enkelte ansatte. Vi vil fremover fortsette å følge opp ansatte som nærmer seg lovens grenser for overtid.</p>

Risiko/Tiltak	
Beskrivelse av prioritert risiko	Helse
Tiltak gjennomført i rapporteringsåret:	<p>Vi jobber systematisk med spørsmål knyttet til helse, miljø og sikkerhet, og vår målsetting er å sikre et godt fysisk arbeidsmiljø og gode psykososiale forhold. Implementerte tiltak inkluderer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Årlige vernerunder hvor det fysiske og psykososiale arbeidsmiljøet kartlegges og følges opp. ▪ Ansatte får tilgjengeliggjort opplæring og informasjon om HMS-arbeidet. Leder for hver avdeling er ansvarlig for at alle ansatte får tilstrekkelig informasjon og opplæring innen HMS-arbeidet. People & Culture og verneombud er ansvarlig for å bistå den enkelte leder ved behov. ▪ Kontinuerlig arbeid med et psykososiale arbeidsmiljøet gjennom sosiale tiltak, medarbeiderundersøkelser, opplæring og utvikling av ledere. ▪ Fysisk arbeidsmiljø og ergonomisk tilpasning er viktig for helse og trivsel på arbeidsplassen. Forhold knyttet til inn klima som lys, luft og lyd er viktig og det er etablert standardverdier for luftkvalitet og støy som måles regelmessig. KPMG Norge har ergonomisk tilrettelagt kontorutstyr som tilfredsstillende lovens krav, og ved behov for spesielle tilpasninger kan dette tas gjennom fysioterapeut eller avdelingens bedriftshelsetjeneste. <p>I samarbeid med arbeidsmiljøutvalg, verneombud og bedriftshelsetjenesten sørger vi for løpende evaluering av HMS-arbeidet.</p>
Videre arbeid:	Vi skal fortsette det løpende samarbeidet med arbeidsmiljøutvalg, verneombud og bedriftshelsetjenesten for evaluering av HMS-arbeidet, og iverksette tiltak der dette anses nødvendig.

Risiko/Tiltak	
Beskrivelse av prioritert risiko	Likestilling og diskriminering
Tiltak gjennomført i rapporteringsåret:	<p>Likestillingsredegjørelsene for både KPMG AS og KPMG Law Advokatfirma AS for FY 2023 inkluderer tiltak som er gjennomført i rapporteringsåret.</p> <p>Likestillingsredegjørelse KPMG AS Likestillingsredegjørelse KPMG Law Advokatfirma AS</p>
Videre arbeid:	Likestillingsredegjørelsene for både KPMG AS og KPMG Law Advokatfirma AS for FY 2023 inkluderer tiltak som er gjennomført i rapporteringsåret.

Risiko/Tiltak	
Beskrivelse av prioritert risiko	Korrupsjon i egen virksomhet
Tiltak gjennomført i rapporteringsåret:	<p>KPMG Norge har flere tiltak mot korrupsjon og bestikkelser. Dette inkluderer, men er ikke ekskludert til, følgende tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Årlige digitale kurs rettet mot anti-hvitvasking, uavhengighet og integritet. ▪ Tiltak mot korrupsjon og bestikkelser er inkludert i KPMGs Code of Conduct, KPMG Norges' Åpenhetsrapport og KPMGs globale håndbok Quality and Risk Management Manual (Q&RMM) som gjelder for alle ansatte. ▪ KPMG Norge har intranett med informasjon om bestikkelser og korrupsjon og som inneholder informasjon om rapportering. ▪ KPMG Norge har også utarbeidet en policy for gaver og underholdning som er tilgjengelig for alle ansatte på vårt intranett. ▪ Tydeliggjøring av eierskap til sponsorater ▪ Oppdatert innkjøpspolicy og fullmaktsmatrise som inkluderer forbud mot korrupsjon overfor leverandører og innleid personell/konsulenttjenester gjennom Supplier Code of conduct og Working for KPMG (e-book) ▪ Tydeliggjøring av krav til personer som jobber mot offentlige kunder (GQCR funn) ▪ Rammeverk for disiplinærsaker og varslingskanaler ▪ Ethics Compass og Ethics Survey– ekstra fokus på etisk forretningsdrift samt kommunisert nulltoleranse for brudd på etiske retningslinjer.
Videre arbeid:	Vi ser på nåværende tidspunkt ikke behov for å implementere ytterligere tiltak tilknyttet korrupsjon i egen virksomhet, men vil fortsette arbeidet som allerede gjøres på området.

Tiltak i leverandørkjeden

KPMG Norge jobber kontinuerlig med å forbedre arbeidet tilknyttet aktsomhetsvurderinger. Det er områder vi ser behov for forbedring, og disse områdene vil ha stort fokus i kommende rapporteringsår. I det følgende fremkommer hvilke tiltak som vil ha prioritet det kommende rapporteringsåret.

Oppdatering av styringsdokumenter

Gjennom vår årlige gjennomgang av styringsdokumenter har vi avdekket behov for oppdateringer av enkelte styringsdokumenter, inkludert Supplier Code of Conduct og innkjøpsveileder. Blant annet må Supplier Code of Conduct oppdateres som følge av at ILO har kommet med avklaringer rundt definisjonen av levelønn. Oppdaterte styringsdokumenter sendes ut til våre leverandører for gjennomgang og signering.

Risikoklassifisering og -kartlegging av leverandører

Vi skal ha en risikobasert tilnærming av kartlegging av våre leverandørkjeder, oppdatere prosessbeskrivelse for aktsomhetsvurderinger, og sikre at denne blir fulgt opp og implementert i den daglige driften.

Vi har påbegynt arbeidet med integrere risikovurdering av leverandører og forretningspartnere i eksisterende ERP- system for å sikre kontinuerlig og systematisk oppfølging av leverandører. Dette inkluderer tagging av leverandører til relevant leverandørkategori, samt undersøke muligheter for tagging av risikoer tilknyttet de enkelte leverandørene, produktene og tjenestene. Ved eventuelle begrensninger i dagens ERP system vil vi kartlegge og beslutte etablering av nytt system for risikohåndtering.

Gjennom vår risikokartlegging har vi identifisert at vi på flere områder mangler informasjon fra første ledd av leverandører og innsikt forbi første ledd. Arbeidet med å opparbeide nødvendig innsikt vil ha høy prioritet gjennom rapporteringsåret 2024. Vi vil starte med å fokusere på leverandørene som er kategorisert som høy risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vi vil starte dialog med aktuelle leverandører for å fremskaffe informasjon om deres leverandørkjeder.

Tiltak for videre oppfølging av leverandører

Basert på våre funn gjennom kartlegging av leverandørkjeden forbi første ledd, initiell dialog og dokumentasjon fra leverandørene vil vi avgjøre og implementere hensiktsmessige tiltak. Vi vil vurdere hvilke tiltak som er aktuelle for håndtering av identifisert risiko og sørge for samarbeid med leverandøren om utbedring, eventuelt dypere kartlegging i leverandørkjeden.

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

KPMG Norge har flere initiativer for å håndtere negativ påvirkning og skade på mennesker, miljø og samfunn. Vi gjennomfører på nåværende tidspunkt en dobbel vesentlighetsanalyse der vi både ser på våre påvirkninger på omverden, samt finansielle risikoer og muligheter for KPMG Norge gjennom bærekraftsrelaterte temaer. Resultatet av arbeidet vil definere hvilke bærekraftstemaer vi i KPMG Norge skal rapportere på, og målet er å rapportere i tråd med CSRD rammeverket for FY 2024.

Vi har videre implementert konkrete tiltak for å redusere klimaavtrykket vårt. Vi har blant annet forpliktet oss til å sende vitenskapsbaserte klimamål for godkjenning hos Science Based Targets innen utgangen av året. I denne forbindelse vil det være behov for å revidere og forbedre klimaregnskapet.

Overvåking av gjennomføring og resultater

KPMG Norge må overvåke effekten av egen prosess for aktsomhetsvurderinger. Dette inkluderer at vi må ha gode systemer og rutiner på plass for å kontinuerlig vurdere og revidere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak. Vi må videre sørge for at kartleggingen og prioriteringen av de områdene hvor vi har mest negativ påvirkning blir gjort på en faglig solid og pålitelig måte, og det er viktig å evaluere effektiviteten av de tiltakene som er iverksatt for å stanse, forebygge og redusere negativ påvirkning eller skade. Hvis vi identifiserer faktiske brudd må vi sikre gjenoppretting av skadene.

Innkjøpssjef og CFO er ansvarlige for å overvåke effekten av egen prosess for aktsomhetsvurderinger og tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade eller negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Vi bruker våre erfaringer fra jobben med aktsomhetsvurderinger for å sørge for kontinuerlig forbedring. I FY 2023 har vi forbedret vår risikokartlegging og -vurdering av leverandørene, og dette arbeidet fortsetter videre fremover. Gjennom forbedring i disse prosessene vil vi oppnå bedre innsikt i vår leverandørkjede og risikoer og/eller faktiske brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vi vil da kunne sette inn mer konkrete tiltak rettet mot identifiserte risikoer eller sørge for gjenoppretting ved faktiske brudd. Dette legger grunnlaget for videre overvåking av gjennomføring og resultater.

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skadeerhåndtert

For at KPMG Norge skal kunne kommunisere eksternt og internt om arbeidet med aktsomhetsvurderinger og bærekraftig forretningspraksis, er det viktig at kommunikasjonen bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Det vil si at vi må kommunisere om relevante styringsdokumenter, som for eksempel policier, retningslinjer, prosesser og aktiviteter som er knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

Kommunisere internt

Relevante styringsdokumenter er tilgjengelig på KPMG Norges' intranett for alle ansatte, og redegjørelsen på åpenhetsloven ligger offentlig tilgjengelig. Det er også gjennomført seminarer for ansatte for informasjon og kompetansebygging, både sentralt og regionalt. Ledelse og styret i KPMG Norge er i FY 2023 involvert i relevante deler av arbeidet, og det er foretatt en samlet gjennomgang av arbeidet med aktsomhetsvurderinger.

Kommunisere eksternt

KPMG Norge kommuniserer med berørte interessenter gjennom anbudsprosesser, nyhetsbrev, leverandørkontrakter, Supplier Code of Conduct, oppdaterte nettsider med informasjon og i løpende kommunikasjon. I tillegg har vi gjennomført eksterne seminarer relatert til aktsomhetsvurderinger. Gjennom slik dialog gjøres interessentene kjent med KPMG Norges' arbeid med åpenhetsloven og selskapets krav til aktører i leverandørkjeden.

Aktuell side for informasjon rundt KPMG Norges' arbeid med åpenhetsloven finner du [her](#).

På denne siden finnes også kontaktinformasjon dersom man har henvendelser relatert til informasjonskravet. Henvendelser blir i henhold til loven besvart innen tre uker etter at henvendelsen er mottatt.

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Dersom KPMG Norge forårsaker eller har bidratt til skade på mennesker eller samfunn, er det viktig at skaden blir håndtert på en måte som fører til gjenoppretting eller samarbeid om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, offentlige beklagelser eller andre handlinger som kan rette opp skaden. Det er også viktig å etablere tilgjengelige klageordninger for både ansatte, arbeidere i leverandørkjeden og lokalsamfunn, slik at de har mulighet til å få sine saker hørt og håndtert. På denne måten kan vi sikre at vi tar ansvar for vår innvirkning på mennesker og samfunn, og at skader blir håndtert på en adekvat måte.

Vi har som tidligere nevnt en nasjonal kriseplan som gjelder alle enheter i KPMG Norge. Utdypende informasjon om kriseplanen er inkludert i kapittel 1 Forankring av bærekraft i virksomheten. Kriseplanen vil oppdateres i FY 2024 for å inkludere klare retningslinjer tilknyttet gjenoppretting ved brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. I FY 2023 har vi mottatt 9 varslingsaker. Alle varslinger er håndtert og ved utgangen av regnskapsåret er alle sakene lukket. Det har ikke vært behov for gjenoppretting i noen av disse varslingsakene.

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis

Styrets signatur

KPMG Norge

Styret i KPMG Norge bekrefter med dette å ha mottatt og lest rapport utarbeidet for KPMG Norge som danner grunnlaget for vår redegjørelse for FY 2023.

KPMG AS/Holding (samme styre)

Daglig leder	Rune Asbjørn Valle Skjelvan
Styrets leder	Monica Hansen
Styremedlem	Torbjørn Hansen
Styremedlem	John Thomas Sørhaug
Styremedlem	Stig-Tore Richardsen
Styremedlem	Kjetil Kristoffersen
Styremedlem	Hanne Schøyen
Styremedlem	Marie Ørbech-Anderssen
Styremedlem	Karin Haugseth Johnsen
Styremedlem	Jan Ove Fredlund

KPMG Law

Daglig leder	Cathrine Bjerke Dalheim
Styrets leder	Thor Leegard
Styremedlem	Oddgeir Kjørsvik
Styremedlem	Stig Bjørklund
Styremedlem	Merethe Kwan Hansen
Styremedlem	Ole Jacob Angermo
Styremedlem	Christoffer Dalsbø Selfors

KPMG Technology Solutions

Daglig leder	Sven Ove Hølland
Styrets leder	Rune Asbjørn Valle Skjelvan
Styremedlem	Lars Roar Masdal
Styremedlem	Roland Fredriksen

Asgeir Lunåshaug

Head of Procurement KPMG Norge

Tlf: +47 90 12 07 78

asgeir.lunashaug@kpmg.no

Morten Galta

Bærekraftsansvarlig KPMG Norge

Tlf: +47 95 26 02 81

morten.galta@kpmg.no

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© KPMG AS and KPMG Law Advokatfirma AS, a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Fredriksen, Roland

Underskriver

På vegne av: KPMG AS

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-687163

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-25 11:51:02 UTC

Bjørklund, Stig

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5998-4-1425626

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-25 11:57:59 UTC

Masdal, Lars Roar

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-2190674

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-25 11:59:10 UTC

Schøyen, Hanne

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1093330

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-25 12:01:55 UTC

Sørhaug, John Thomas

Underskriver

På vegne av: KPMG AS

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-539502

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-25 12:02:28 UTC

Hansen, Monica

Underskriver

På vegne av: KPMG

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1810180

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-25 12:25:07 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Dalheim, Cathrine Bjerke

Underskriver

På vegne av: KPMG Law Advokatfirma AS

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-998925

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-25 12:55:04 UTC

Hansen, Torbjørn

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-2923895

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-25 13:34:08 UTC

Richardsen, Stig Tore

Underskriver

På vegne av: KPMG AS

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1349114

IP: 77.16.xxx.xxx

2024-06-25 14:12:31 UTC

Skjelvan, Rune Asbjørn Valle

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5994-4-1521190

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-25 14:24:31 UTC

Kristoffersen, Kjetil

Underskriver

På vegne av: KPMG

Serienummer: no_bankid:9578-5998-4-1007631

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-25 14:32:57 UTC

Leegaard, Thor

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1275178

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-25 14:44:30 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Fredlund, Jan Ove

Underskriver

På vegne av: KPMG Law Advokatfirma AS

Serienummer: no_bankid:9578-5998-4-810468

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-25 18:25:25 UTC

Ørbeck-Nilssen, Marie

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1505210

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-25 19:38:31 UTC

Hansen, Merethe Kwan

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1238142

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-26 06:21:20 UTC

Selfors, Christoffer D

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-2698202

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-26 07:03:18 UTC

Kjørsvik, Oddgeir

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1453463

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-26 09:12:01 UTC

Hølland, Sven Ove

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5994-4-466717

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-26 10:14:28 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Angermo, Ole Jacob

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-773708

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-26 11:58:14 UTC

bankID

Johnsen, Karin Haugseth

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-2257928

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-06-27 07:34:53 UTC

bankID

Penneo Dokumentnøkkel: FE2LC-7BBIG-40FYE-FMWAJ-I0WGA-3ZB7I

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>